

skref i sin tidskrift $10/7$ i år. Den förste tänker sig både i väster (Belgien) och öster en ny tysk kolonisation på landsträckor utmed gränsen som fienden direkt tvungits att affolka och ställa till förfogande. Den sistnämnde fäster sig vid det faktum att ett penn- drag af tsaren i febr. 1915 gjort kanske $1\frac{1}{2}$ millioner tyska bönder i det inre Ryssland hemlösa, och vill nu bjuda dem nya hem i de från Ryssland eröfrade Östersjöprovinserna.¹

Sådana tankar befinna sig ju ännu på hugskottets stadium, men det synes intet som hindrar att de ganska snart bli praktisk politik. Härmed öppna sig nya perspektiv öfver nationernas fördelning och bjuda till ny försiktighet vid den politiska kart- ritningen på den bestående nationalkartans grund. Grunden visar sig äfven i detta hänseende icke all- deles fast, nationerna äro elastiska kroppar — hvad som icke är en ren nationalgräns, kan bli det!

Till sist bör noga märkas och aldrig släppas ur sikte, att nationaliteten också har sin subjektiva sida. Den är ett vilje- och värmeelement, som kan stiga till febertemperatur, men också sjunka under noll. I fall

¹ Den uppvaknande tyska andan i dessa provinser efter revolu- tionen i Ryssland framträdde redan 1907 i en förening för sådan kolonisation. 20,000 hem lära ock ha skapats. År 1913 blef ryska regeringen uppmärksam på saken och planerade som parad 300,000 ryska bönders öfverflyttande till Kurland — innan världskriget rubbade dess cirklar. Se VON ROSEN i *Pet. Mitteilungen* sept. 1915 (nedan s. 123, n.).